

Δελτίο τύπου

Συνέδριο Economist

Η νέα εποχή δεξιοτήτων στην Ελλάδα και την Ευρώπη

17 Φεβρουαρίου 2023 - Ξενοδοχείο Grande Bretagne

hazliseconomist.com / www.skillssummit.economist.com YouTube: [Economist Impact SE Europe Events](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ΕΣΠΑ 2021-2027 και σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΚΤ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και με την υποστήριξη της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα.

Joan Hoey, director of The Democracy Index, The Economist

Όπως με κάθε επανάσταση έρχονται αλλαγές, έτσι και τώρα με την 4^η Βιομηχανική Επανάσταση έχουμε πολλές ανατροπές και μεταμορφώσεις που έρχονται με την τεχνητή νοημοσύνη, είπε κατά την έναρξη του συνεδρίου η πρόεδρος **Joan Hoey**, διευθύντρια του Democracy Index του The Economist. Η κ. Hoey αναρωτήθηκε πού οδεύουμε, σημειώνοντας ότι πρέπει να προσαρμοστούμε σε αυτήν την τεχνολογική ανατροπή εστιάζοντας στις νέες δεξιότητες και τη νέα κατάρτιση που χρειάζονται αλλά και στο πώς πρέπει να προσαρμοστεί το εκπαιδευτικό σύστημα προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις.

Μαργαρίτης Σχοινάς, Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αρμόδιος για την Προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής μας (βιντεοσκοπημένο μήνυμα)

Σε μια εποχή κρίσεων και τεράστιων αλλαγών σε γεωπολιτικό, οικονομικό, κλιματικό και τεχνολογικό επίπεδο, ο μόνος τρόπος για να παραμείνουν ανθεκτικές η οικονομία και η κοινωνία της Ευρώπης είναι να μπορέσουμε να επενδύσουμε στις δεξιότητες των ανθρώπων, υπογράμμισε σε μήνυμα που έστειλε στο συνέδριο ο **Μαργαρίτης Σχοινάς**, αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αρμόδιος για την Προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής μας. Ως βασική προτεραιότητα ανέδειξε την αύξηση των επενδύσεων στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του υπάρχοντος εργατικού δυναμικού ενεργοποιώντας περισσότερα άτομα –κυρίως γυναίκες και νέους που δεν βρίσκονται σε απασχόληση, εκπαίδευση ή κατάρτιση, ώστε να βρουν τον δρόμο τους προς την αγορά εργασίας.

Ο κ. Σχοινάς αναφέρθηκε επίσης στον σκοπό της ίδρυσης νέων εξειδικευμένων ακαδημιών δεξιοτήτων σε τομείς στρατηγικής σημασίας για την Ευρώπη, όπως οι μπαταρίες, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η κυβερνοασφάλεια. Το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων 2023 δεν μπορεί να καταστεί μια διαδικασία συνομιλίας των Βρυξελλών με τις Βρυξέλλες, αλλά στόχος είναι η κινητοποίηση όλων των ενδιαφερομένων μερών, υπογράμμισε. «Στην Ελλάδα έχουμε ένα πλούσιο οικοσύστημα δεξιοτήτων που μπορεί να παραγάγει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα», είπε κλείνοντας ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άδωνις Γεωργιάδης, Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Μεγάλη πρόκληση για την ανάπτυξη της οικονομίας τα επόμενα χρόνια χαρακτήρισε ο υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων **Άδωνις Γεωργιάδης** το θέμα της αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στη χώρα. Οι πολλές ξένες επενδύσεις και οι εγχώριες επενδύσεις στην Ελλάδα αυξάνουν τη ζήτηση για εξειδικευμένους εργαζόμενους, δημιουργώντας το αντίθετο πρόβλημα από αυτό της προηγούμενης δεκαετίας, όπως είπε. Η έλλειψη ανθρώπων με τις κατάλληλες δεξιότητες για να εργαστούν στις πολυεθνικές εταιρείες που επενδύουν στην Ελλάδα αποτυπώνεται στη Θεσσαλονίκη, σύμφωνα με τον υπουργό, ο οποίος ανέφερε ότι πολλές εταιρείες όπως οι Pfizer, Accenture, Deloitte, Cisco κ.ά., που επένδυσαν την πόλη, προσέλκυσαν Έλληνες του εξωτερικού και στελέχη από γειτονικές αγορές. Τα προγράμματα upskilling και reskilling στο πλαίσιο της συνεργασίας της χώρας με την ΕΕ είναι

απολύτως απαραίτητα, είπε ο κ. Γεωργιάδης, που αναφέρθηκε ειδικότερα στο μοντέλο "Pack for Skills" της ΕΕ, στο οποίο, όπως σημείωσε, θέλει να ενθαρρύνει και τα επιμελητήρια. Δεν είναι η κυβέρνηση που θα καθορίσει τις ανάγκες της χώρας σε δεξιότητες, τόνισε, και αν και μπορεί να είναι «διαιτητής» και να δώσει εργαλεία χρηματοδότησης, θα κάνει λάθη –όπως είπε– στον καθορισμό των ειδικοτήτων, κάτι που κατά τη γνώμη του αφορά την ίδια την αγορά. Ο υπουργός ακόμα πρόσθεσε ότι στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου η Ελλάδα, μέσω του ΕΣΠΑ, του νέου ΕΠΑΝΕΚ και του Κοινωνικού Ταμείου διαθέτει 1 δις ευρώ για προγράμματα αναβάθμισης προσόντων εργαζομένων.

Η χώρα ξεκίνησε από χαμηλή βάση, είναι στις τελευταίες θέσεις της ευρωπαϊκής κατάταξης στον τομέα των δεξιοτήτων, αλλά την τελευταία τετραετία έχει δημιουργήσει 400.000 νέες θέσεις εργασίας, εντάσσοντας μάλιστα περισσότερες γυναίκες στην αγορά εργασίας, είπε ο κ. Γεωργιάδης. Ωστόσο, αν στην Ελλάδα θέλουμε να πάμε στον ευρωπαϊκό μ.ο. στην ανεργία, οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να προσφέρουν τις υπηρεσίες που χρειάζονται οι επιχειρήσεις, υπογράμμισε.

Νίκη Κεραμέως, Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων

Το γεγονός ότι διανύουμε το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων περνά ένα ξεκάθαρο μήνυμα για τη σημασία που πρέπει να αποδίδεται στις δεξιότητες, σύμφωνα με την υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων **Νίκη Κεραμέως**, η οποία παρουσίασε τους τρεις άξονες στους οποίους βασίζεται το εκπαιδευτικό σύστημα: σχολεία, εκπαιδευτικοί και διά βίου μάθηση. Προτεραιότητα της κυβέρνησης, σύμφωνα με την υπουργό, είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων για τους νέους, από την ηλικία των 4 ετών. Στο πλαίσιο αυτό έχει εισαχθεί η νέα θεματική «Εργαστήρια Δεξιοτήτων», που καλύπτει τον εκπαιδευτικό βίο μέχρι την ηλικία των 15 ετών. Οι μαθητές θα έχουν σφαιρική διαπαιδαγώγηση αποκτώντας ήπιες δεξιότητες-δεξιότητες ζωής, κριτική σκέψη, ικανότητα στην ομαδική δουλειά κ.ά., όπως εξήγησε η κ. Κεραμέως. Αυτό επιτυγχάνεται με τον εμπλουτισμό του ωρολόγιου προγράμματος με θεματικές όπως ρομποτική, επιχειρηματικότητα, οδική ασφάλεια, διαφορετικότητα, σε 166 νέα προγράμματα σπουδών, πρόσθεσε.

Αναφερόμενη στον δεύτερο άξονα του εκπαιδευτικού συστήματος, η υπουργός Παιδείας σημείωσε την επένδυση που γίνεται για την οριζόντια επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, ενώ αναφορικά με τον τρίτο άξονα μίλησε για τη σημασία της αυτοβελτίωσης στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης. Τόνισε τη σημασία της κάλυψης του κενού δεξιοτήτων στην αγορά, σημειώνοντας μεταξύ άλλων ότι το 77% των επιχειρήσεων στην ΕΕ δυσκολεύονται να βρουν εργαζόμενους με τις απαραίτητες δεξιότητες για τις θέσεις που προσφέρουν, αλλά παράλληλα 13 εκατ. Ευρωπαίοι είναι άνεργοι.

Κωστής Χατζηδάκης, Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Αναφερόμενος στη δυσαρμονία προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας, ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων **Κωστής Χατζηδάκης** έθεσε τέσσερις παράγοντες: 1) Προτιμήσεις των ανθρώπων (π.χ. οι Έλληνες δεν θέλουν να απασχοληθούν στη γεωργία), 2) Επιδόματα της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ). Στο πλαίσιο του σχεδίου «Δουλειές ξανά», όπως ανέφερε, θεσπίστηκαν για πρώτη φορά εισοδηματικά κριτήρια για τα επιδόματα, ενώ θα διαγράφεται από το μητρώο της ΔΥΠΑ ο εγγεγραμμένος μετά από τρεις αρνήσεις θέσεων εργασίας, 3) Μισθοί. Ο υπουργός σημείωσε ότι, όταν οι εργοδότες προσφέρουν καλύτερους μισθούς, βρίσκουν και εργαζόμενους, φέρνοντας ως παράδειγμα την περσινή χρονιά στον τομέα του τουρισμού στην Ελλάδα, 4) Δεξιότητες. Η Ελλάδα είναι 2η με 4η από το τέλος όσον αφορά τις δεξιότητες, σημείωσε ο κ. Χατζηδάκης, προσθέτοντας ότι στο εξής τα χρήματα από το ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα αξιοποιούνται με τον κατάλληλο τρόπο, καθώς έχει εισαχθεί, όσον αφορά τους παρόχους κατάρτισης, η λογική της πληρωμής ανάλογα με τα αποτελέσματα ("payments by results"). Ο κ. Χατζηδάκης αναφέρθηκε στην υπογραφή μνημονίων συνεργασίας μεταξύ της ΔΥΠΑ και διεθνών τεχνολογικών κολοσσών. Υπάρχει σχεδιασμός για κατάρτιση και επανακατάρτιση συνολικά 700.000 εργαζομένων, υπογράμμισε ο υπουργός.

Γιάννης Τσακίρης, Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Η επόμενη κρίση που θα ταλανίσει την ευρωπαϊκή αλλά και την παγκόσμια οικονομία θα αφορά τις δεξιότητες, το ανθρώπινο κεφάλαιο και σε αυτό πρέπει να προετοιμαστούμε, σημείωσε ο υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων **Γιάννης Τσακίρης**, προσθέτοντας ότι ένα μεγάλο κομμάτι –τουλάχιστον για τη χώρα μας– έρχεται μέσα από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της ΕΕ. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού –ανέργων και εργαζομένων, των μαθητών και των φοιτητών– είναι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των προγραμμάτων του νέου ΕΣΠΑ 2021-2027, είπε ο υφυπουργός, κάνοντας αναφορά στα Επιχειρησιακά Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027», που ανέρχεται σε 4,1 δις ευρώ και αφορά κυρίως ανέργους και σπουδαστές όλων των βαθμίδων, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027 και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2021-2027»

Καθώς η τεχνολογία προχωράει, η οικονομία μετασχηματίζεται, αρκετοί κλάδοι αργά ή γρήγορα θα πρέπει να αλλάξουν, υπογράμμισε ο κ. Τσακίρης λέγοντας ότι χρειάζεται πολλή προσπάθεια για την αντιμετώπιση όλων αυτών των θεμάτων σε έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει, συμπληρώνοντας ότι η χώρα μας έχει μια σπουδαία ευκαιρία με τη συνδρομή του νέου ΕΣΠΑ καθώς και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας να διαμορφώσει πολίτες και εργαζομένους της επόμενης μέρας με τις κατάλληλες δεξιότητες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του μέλλοντος.

Νιόβη Ρίγκου, επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα

Στο Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων και τις προτεραιότητες της ΕΕ σε αυτό το πλαίσιο αναφέρθηκε μεταξύ άλλων η επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα **Νιόβη Ρίγκου**. Παρέθεσε ορισμένα σχετικά στατιστικά στοιχεία, όπως τα ακόλουθα: 3 στις 4 ευρωπαϊκές εταιρείες δυσκολεύονται να βρουν εργαζομένους με τις απαραίτητες δεξιότητες, 4 στους 10 ενήλικους στην Ευρώπη δεν διαθέτουν βασικές ψηφιακές δεξιότητες, 28 επαγγέλματα παρουσιάζουν ελλείψεις σε εξειδικευμένο προσωπικό. Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων είναι μονόδρομος για την αντιμετώπιση αυτών των ελλείψεων, τόνισε η κ. Ρίγκου. Έδωσε έμφαση σε τρεις «πυλώνες» όσον αφορά την ανάπτυξη των δεξιοτήτων: 1) διά βίου μάθηση, 2) ενίσχυση των συνεργειών με τις επιχειρήσεις και 3) καταπολέμηση των διακρίσεων. Για την προώθηση της διά βίου μάθησης, εξήγησε η κ. Ρίγκου, η ΕΕ έχει θέσει στόχο μέχρι το 2030 τουλάχιστον το 80% όλων των ενηλίκων να διαθέτουν τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες και να απασχολούνται 20 εκατ. ειδικοί των τεχνολογιών της πληροφορίας. Τέλος, παρέθεσε δραστηριότητες και πρωτοβουλίες της ΕΕ στο πλαίσιο αυτών των στόχων.

Νίκη Δανδόλου, Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Στον ρόλο του ΕΣΠΑ όσον αφορά τη χρηματοδότηση δράσεων για τις δεξιότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση –και την Ελλάδα– εστίασε η Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων **Νίκη Δανδόλου**. Αναφέρθηκε σε προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΣΠΑ 2014-2020, μεταξύ άλλων για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, τα οποία, όπως σημείωσε, συνέβαλαν στην αύξηση της απασχόλησης στη χώρα μας. Η κ. Δανδόλου επεσήμανε ότι έχουν γίνει πολλά σε αυτό το πλαίσιο, αλλά δεν βρισκόμαστε ακόμα εκεί που θέλουμε. Αναφέρθηκε περαιτέρω στη χρηματοδότηση από το νέο ΕΣΠΑ, της περιόδου 2021-2027, καθώς και από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, δίνοντας έμφαση στα ψηφιακά «εργαλεία» στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των ανέργων. Η ειδική γραμματέας περιέγραψε τον εθνικό στόχο για συμμετοχή του 40% όλων των ενηλίκων σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης έως το 2030 και έδωσε έμφαση στην ανάγκη καταπολέμησης του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού και μείωσης του ψηφιακού χάσματος.

Σπύρος Πρωτοψάλτης, διοικητής και πρόεδρος ΔΣ, Δ.ΥΠ.Α.-Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης

Στο πεδίο της κατάρτισης και επανακατάρτισης βρίσκεται σε εξέλιξη η μεγαλύτερη προσπάθεια που έχει γίνει ποτέ στη χώρα μας, τόνισε από το βήμα του συνεδρίου ο διοικητής και πρόεδρος ΔΣ της Δ.ΥΠ.Α.- Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης **Σπύρος Πρωτοψάλτης**. Πρέπει να μεγαλώσει η κλίμακα του reskilling και upskilling, αλλά ταυτόχρονα να βελτιωθεί και η ποιότητα, σημείωσε. Για πρώτη φορά υπάρχει λογοδοσία και έλεγχος της ποιότητας όσον αφορά τους παρόχους κατάρτισης με βάση μετρήσιμα αποτελέσματα, είπε ο κ. Πρωτοψάλτης. Ο διοικητής της Δ.ΥΠ.Α. έδωσε έμφαση στις συμπράξεις του κράτους με τον ιδιωτικό τομέα και το εκπαιδευτικό σύστημα και σημείωσε ότι η επαγγελματική κατάρτιση πρέπει να βρίσκεται στην προμετωπίδα του εκπαιδευτικού μας συστήματος και ότι οι οικογένειες θα πρέπει να αρχίσουν να σκέπτονται την τεχνική εκπαίδευση για τα παιδιά τους. Τέλος, ο κ. Πρωτοψάλτης αναφέρθηκε στην ανάγκη να δοθεί έμφαση στην πολιτική κινήτρων για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Joost Korte, Γενικός Διευθυντής, Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (EMPL)

Το 70% των επιχειρήσεων στην Ευρώπη αναφέρει ότι δεν μπορεί να βρει άτομα με τις κατάλληλες δεξιότητες, ενώ το 35%-40% των θέσεων εργασίας δυνητικά επηρεάζεται από την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, ανέφερε από το βήμα του συνεδρίου του Economist ο γενικός διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (EMPL) **Joost Korte**. Σημείωσε ότι η Ελλάδα έχει μεγαλύτερο πρόβλημα από άλλες ευρωπαϊκές χώρες όσον αφορά τις δεξιότητες και έδωσε έμφαση στην ευρωπαϊκή ατζέντα για τις δεξιότητες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων. Ο κ. Korte αναφέρθηκε στη διάσταση της μετανάστευσης εργαζομένων από χώρες εκτός ΕΕ και τόνισε ότι η μετακίνηση εργαζομένων εντός ΕΕ μειώνεται, καθώς πολλοί άνθρωποι επιστρέφουν στις χώρες τους εφόσον το βιοτικό επίπεδο εκεί βελτιώνεται και επιπλέον ανέφερε ότι οι επιχειρήσεις που έχουν ιδιαίτερα ανάγκη από βοήθεια, όπως χρηματοδότηση, είναι οι μικρομεσαίες.

Monica Verzola, αντιπρόεδρος, Lifelong Learning Platform (LLL)

Οι οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις της αναβάθμισης δεξιοτήτων και της επανεκπαίδευσης είναι αλληλένδετες όπως οι δύο όψεις ενός νομίσματος, σύμφωνα με την αντιπρόεδρο του Lifelong Learning Platform (LLL) **Monica Verzola**. Δεδομένου ότι μόλις 11% των νέων στην ΕΕ εντάσσονται στη διά βίου μάθηση και το 40% περίπου των ενηλίκων συμπεριλαμβάνεται στην εκπαίδευση κάθε χρόνο, διαπιστώνεται μια μεγάλη ευκαιρία για δράση, σύμφωνα με την κ. Verzola, η οποία αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στις συστάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης με σκοπό την προώθηση της κατάρτισης των ενηλίκων σε ηλικία εργασίας. Αυτή η νοοτροπία πρέπει να διατηρηθεί σε επίπεδο στρατηγικής, με αυξημένες επενδύσεις και καλύτερη διακυβέρνηση σε θεσμικό επίπεδο, πρόσθεσε. Υπενθύμισε δε ότι τα τελευταία χρόνια, οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση και την κατάρτιση σε επίπεδο ΕΕ χαρακτηρίζονται από στασιμότητα, αποτυγχάνοντας να ανακάμψουν στα προ της χρηματοπιστωτικής κρίσης επίπεδα – το 2009 ήταν 5,5% του ΑΕΠ κατά μέσο όρο στα κράτη μέλη της ΕΕ. Η κ. Verzola επίσης εξήγησε ότι καλύτερη διακυβέρνηση σημαίνει συντονισμένη προσπάθεια από ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, από παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης μέχρι εταιρείες και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

EI-Iza Mohamedou, επικεφαλής, OECD Centre for Skills

Η ανθεκτικότητα της οικονομίας εξαρτάται από τη συμμετοχή των ενηλίκων στη διά βίου μάθηση, σύμφωνα με την επικεφαλής του OECD Centre for Skills **EI-Iza Mohamedou**, η οποία σημείωσε ότι μόλις 11% των Ευρωπαίων 25-34 ετών συμμετέχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το 43% των εργοδοτών να λένε ότι αντιμετωπίζουν έλλειψη δεξιοτήτων (McKinsey) το θέμα δεν είναι ελληνικό αλλά καθολικό, υπογράμμισε. Ανέφερε ότι τα κενά που διαπιστώνονται επιβραδύνουν την οικονομική ανάπτυξη και οξύνουν τις ανισότητες. Το κομβικό σημείο είναι η κατάρτιση και η ανάπτυξη δεξιοτήτων, ειδικότερα στους τομείς STEM, όπου στην Ελλάδα εντοπίζονται κενά στον ενήλικο πληθυσμό, σύμφωνα με την κ. Mohamedou. Απαιτείται, όπως είπε, ενίσχυση των υφισταμένων συστημάτων εκπαίδευσης και ανάπτυξη πολιτικών για ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Η κ. Mohamedou επίσης αναφέρθηκε στα αντικίνητρα, σημειώνοντας ότι οι διαμορφωτές πολιτικής πρέπει να λύσουν τα προβλήματα που αποθαρρύνουν τους ενήλικες από προγράμματα κατάρτισης, όπως είναι το κόστος. Προς τούτο,

σημείωσε την ανάγκη μεγαλύτερης επένδυσης από την πλευρά του ιδιωτικού τομέα, της συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και της ενίσχυσης των σχέσεων συνδικάτων και επιχειρήσεων.

Jürgen Siebel, γενικός διευθυντής, Cedefop

Η πρόβλεψη των τάσεων των δεξιοτήτων, το skills intelligence, ένας όρος που επινοήθηκε από το Cedefop, σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή του οργανισμού **Jürgen Siebel**, είναι το κλειδί όχι μόνο για την αγορά εργασίας, τις δεξιότητες και την πολιτική εκπαίδευσης και κατάρτισης (education & training), αλλά και για τις ευρύτερες πολιτικές, για την καινοτομία, τη διπλή μετάβαση (ψηφιακή και πράσινη), την ανθεκτικότητα, την ανταγωνιστικότητα και τη μετανάστευση. Ο Cedefop, σύμφωνα με τον κ. Siebel, αναπτύσσει skills intelligence για την ΕΕ και τα κράτη μέλη της. Έκανε ειδική μνεία στις επιχειρηματικές δεξιότητες σημειώνοντας ότι πολλοί άνθρωποι θα χρειαστεί να προσαρμοστούν στις αλλαγές και να επωφεληθούν από επιχειρηματικές ευκαιρίες. Από την έρευνα του Cedefop, είπε, διαπιστώνεται ότι οι κορυφαίες τρεις εγκάρσιες δεξιότητες που αναζητούν οι εργοδότες είναι: η προορατική σκέψη, η προσαρμοστικότητα και η ομαδική εργασία. Αναφερόμενος στα ευρήματα της έρευνας European skills and jobs survey (2021), ο κ. Siebel σημείωσε μεταξύ άλλων ότι το 52% των ενηλίκων εργαζομένων στην ΕΕ πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω τις ψηφιακές του δεξιότητες για να κάνει τη βασική του δουλειά καλύτερα, με το ποσοστό στην Ελλάδα να ανέρχεται σε 60%. Η επένδυση σε δεξιότητες είναι ζωτικής σημασίας, αλλά υπάρχουν επίσης σημαντικές αναξιοποίητες ευκαιρίες για τον σχεδιασμό θέσεων εργασίας με πιο έξυπνους τρόπους, σημείωσε ο κ. Siebel.

Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου, πρόεδρος, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, ΕΒΕΑ, πρόεδρος, Εθνικό Επιμελητηριακό Δίκτυο Ελληνίδων Γυναικών Επιχειρηματιών

Το θέμα του reskilling και του upskilling πρέπει να αποτελέσει την κορυφαία προτεραιότητα για τις επιχειρήσεις που θέλουν να προλάβουν το τρένο της ψηφιακής επανάστασης, σημείωσε από το βήμα του συνεδρίου η πρόεδρος του ΕΒΕΑ και πρόεδρος του Εθνικού Επιμελητηριακού Δικτύου Ελληνίδων Γυναικών Επιχειρηματιών **Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου**. Ανέδειξε τις ανατρεπτικές αλλαγές που επιφέρουν οι νέες τεχνολογίες στην αγορά εργασίας, αναφέροντας ενδεικτικά το ChatGPT και το Dall-e 2 και την αγωνία του ανταγωνισμού, τα επόμενα δηλαδή συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που θα καταστήσουν πολλά επαγγέλματα απαρχαιωμένα, από τα χρηματοοικονομικά και την υγειονομική περίθαλψη, έως τη δημιουργία περιεχομένου, τις γραφικές τέχνες, τις εκδόσεις κ.ά, όπως είπε. Η ψηφιακή μετάβαση είναι ένα project ιστορικών διαστάσεων που απειλεί με εξαφάνιση αναρίθμητες θέσεις εργασίας, σημείωσε η κ. Εφραίμογλου. Η ψηφιοποίηση και ο αυτοματισμός αναμένεται να καταστήσουν απαρχαιωμένες πάνω από 12 εκατ. δουλειές έως το 2040, μια εξέλιξη που θα πλήξει κυρίως εργαζόμενους στη λιανική, τις υπηρεσίες τροφίμων, αναψυχής και φιλοξενίας, πρόσθεσε.

Γιώργος Ξηρογιάννης, γενικός διευθυντής, ΣΕΒ

Μιλώντας για τη βιομηχανία και συναφείς κλάδους, ο γενικός διευθυντής του ΣΕΒ **Γιώργος Ξηρογιάννης** σημείωσε ότι υπάρχουν ανάγκες για 9.500 θέσεις για χειριστές μηχανημάτων, συντηρητές κ.ο.κ, λέγοντας ότι στις τεχνολογικές δεξιότητες οι ελλείψεις φτάνουν σε 10-12.000 θέσεις εργασίας. Ο κ. Ξηρογιάννης αναφέρθηκε ενδεικτικά στο πρόγραμμα Skills4Jobs του ΣΕΒ, όπου στον α' κύκλο του για τεχνικούς, το 1/3 των συμμετεχόντων βρήκε δουλειά πριν καν αποφοιτήσει και κατέληξε στην ανάγκη εστίασης σε τρεις προκλήσεις: 1) το κενό τεχνολογικής εκπαίδευσης που δεν καλύπτεται λόγω της απουσίας των ΤΕΙ, 2) την ανάγκη οι καταρτίσεις μέσω δημόσιας χρηματοδότησης να είναι στενά συνδεδεμένες με τις ανάγκες των επιχειρήσεων και 3) μεγαλύτερο άνοιγμα των ΑΕΙ στις ανάγκες των επαγγελματιών του μέλλοντος με ορίζοντα το 2030.

Ένας εργαζόμενος θα χρειαστεί να αλλάξει 5-7 φορές επάγγελμα ή θέσεις εργασίας μέσα στην εργασιακή του ζωή, σύμφωνα με τον κ. Ξηρογιάννη. Με βάση στοιχεία που παρουσίασε, το 80% των τεχνολογικών επαγγελματιών που θα χρειαστούν οι ελληνικές επιχειρήσεις το 2030, σήμερα δεν υπάρχουν. Περίπου 85% των επιχειρήσεων προκρίνει την εσωτερική επανακατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού ως εργαλείου αντιμετώπισης των αλλαγών, είπε. Το παράδοξο είναι ότι το ίδιο ποσοστό επιχειρήσεων θεωρεί ότι δεν μπορεί να βρει τις κατάλληλες δομές για να επανακαταρτίσει το προσωπικό του, όπως ανέφερε ο κ. Ξηρογιάννης, προσθέτοντας ότι μόλις 3,5% των επιχειρήσεων υλοποιεί δράσεις εσωτερικής επανακατάρτισης.

Σταμάτης Δρίτσας, Διευθύνων Σύμβουλος, SOL Crowe Advisory

Η ανάγκη «επιστροφής στα θρανία» ήταν το μήνυμα του διευθύνοντος συμβούλου της SOL Crowe Advisory **Σταμάτη Δρίτσα**, ο οποίος εστίασε στην εκπαίδευση των Διοικητικών Συμβουλίων των εισηγμένων εταιρειών. Ειδικότερα, ο κ. Δρίτσας παρουσίασε τρία ζητούμενα: 1) την ικανότητα των ΔΣ των εισηγμένων εταιρειών να κάνουν σωστά τη δουλειά τους εξυπηρετώντας τους μετόχους, 2) την ικανότητα αντίδρασης των ΔΣ στις αλλαγές της σημερινής εποχής και 3) την ικανότητα να δημιουργηθούν εκτελεστικές ομάδες που θα ενισχύσουν την αποδοτικότητα του ΔΣ. Τα συγκεκριμένα ζητούμενα απαντώνται μέσω της εκπαίδευσης, που είναι η μόνη οδός για την επιτυχία, όπως είπε. Επιπλέον, μίλησε για τρεις βασικούς στόχους σε αυτήν την πορεία, την ενδυνάμωση των τεχνικών δεξιοτήτων, την απόκτηση πρακτικής γνώσης και την ανάπτυξη ενός τρόπου σκέψης αναγνώρισης ρίσκου ευρύτερα στο διεθνές περιβάλλον. Ο κ. Δρίτσας έδωσε έμφαση στην ενίσχυση της διαδικασίας ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και στην οικοδόμηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Όπως εξήγησε, οι εισηγμένες εταιρείες είναι κρίσιμο να αναπτύξουν προσαρμοσμένη υπηρεσία ως προς το επαγγελματικό προφίλ των μελών, ως προς τον ρόλο των μελών στο ΔΣ και στις επιτροπές που συμμετέχουν αλλά και ως προς τις ανάγκες του ΔΣ. Η διαδικασία εκπαίδευσης συνδέεται με τη διαδικασία αξιολόγησης και εν τέλει εξυπηρετεί την απόδοση της επιχείρησης και την ανάπτυξη συγκριτικού πλεονεκτήματος, υπογράμμισε.

Λεωνίδας Δημητριάδης-Ευγενίδης, Ναυτιλιακός Πρεσβευτής του IMO (Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός), Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος Ευγενίδου

Το πρόβλημα της έλλειψης εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού γίνεται πιο μεγάλο όταν μιλάμε για «πράσινη», «γαλάζια» και ψηφιακή μετάβαση, σημείωσε ο Ναυτιλιακός Πρεσβευτής του IMO (Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός) και Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος Ευγενίδου **Λεωνίδας Δημητριάδης-Ευγενίδης**, τονίζοντας ότι η έλλειψη στην Ελλάδα κινείται πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Έδωσε παραδείγματα από τη ναυτιλιακή βιομηχανία, ειδικά όσον αφορά την έλλειψη αξιωματικών και χαρακτήρισε σημαντικό βήμα για την ΕΕ την αναβάθμιση του Ευρωπαϊκού Πιστοποιητικού Δεξιοτήτων. Ο κ. Δημητριάδης-Ευγενίδης επεσήμανε ότι μόνο στο πλαίσιο μιας ολιστικής προσέγγισης μπορούν να αξιοποιηθούν κατάλληλα τα σχετικά κονδύλια και μίλησε για την ανάγκη μιας διεπιστημονικής προσέγγισης στο ζήτημα της κατάρτισης. Επιπλέον, συνέδεσε το ζήτημα της κατάρτισης με τη γήρανση του πληθυσμού. Ο κ. Δημητριάδης-Ευγενίδης χαρακτήρισε λάθος τη μετατροπή των ΤΕΙ σε πανεπιστήμια στη χώρα μας, ενώ θα έπρεπε να αναγνωριστεί η αξία των ΤΕΙ για την επαγγελματική κατάρτιση, σημείωσε μεταξύ άλλων.

Maria Rita Galli, διευθύνουσα σύμβουλος, ΔΕΣΦΑ

Στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση στον ενεργειακό κλάδο εστίασε η διευθύνουσα σύμβουλος του ΔΕΣΦΑ **Maria Rita Galli**, δίνοντας έμφαση στις ανάγκες σε εξειδικευμένους εργαζομένους από τον τομέα STEM. Μίλησε για τον ρόλο των δεξιοτήτων που σχετίζονται με τα μαθηματικά και τη στατιστική όσον αφορά την ενοποίηση των ενεργειακών συστημάτων και τα μοντέλα ανάλυσης. Η βιωσιμότητα δεν περιλαμβάνει μόνο την περιβαλλοντική διάσταση και χρειάζονται ειδικοί στα ESG κριτήρια με ολιστική προσέγγιση, είπε η κ. Galli. Άλλο σετ δεξιοτήτων που θα καταστεί πολύ κρίσιμο, τόνισε, είναι αυτό που αφορά την κυβερνοασφάλεια και τη διαχείριση κινδύνου. Επίσης, αναφέρθηκε στα προγράμματα αλλαγής δεξιοτήτων ειδικά σε σχέση με τη Δυτική Μακεδονία στο πλαίσιο της απολιγνιτοποίησης και μίλησε για προγράμματα επανακατάρτισης για ευάλωτες ομάδες.

Χριστίνα Λεϊμονή, διευθύντρια marketing & operations, Microsoft Ελλάδας, Κύπρου και Μάλτας

Σε προγράμματα reskilling και upskilling από τον τομέα της αναφέρθηκε η διευθύντρια marketing & operations της Microsoft Ελλάδας, Κύπρου και Μάλτας **Χριστίνα Λεϊμονή**. Κανείς δεν πρέπει να μείνει πίσω από την 4η Βιομηχανική Επανάσταση, τόνισε και έδωσε έμφαση στη σύνδεση των πανεπιστημίων με τις επιχειρήσεις σε ό,τι αφορά τις δεξιότητες, καθώς επίσης στα προγράμματα δεύτερης ευκαιρίας και τα προγράμματα κατάρτισης για γυναίκες και για ευάλωτες ομάδες. Επίσης, η κ. Λεϊμονή αναφέρθηκε στη σημασία που θα έχουν στο προσεχές μέλλον οι «πράσινες» δεξιότητες με πιστοποίηση.

Νίκος Λαμπρογεώργος, client executive για τον δημόσιο τομέα της Cisco & διευθυντής του Κέντρου Ψηφιακού Μετασχηματισμού και Δεξιοτήτων της Cisco

Το σημερινό τεχνολογικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από μια νέα συνθήκη, αυτήν της διαρκούς εκπαίδευσης και διαρκούς ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων, τόνισε ο client executive για τον δημόσιο τομέα της Cisco & διευθυντής του Κέντρου Ψηφιακού Μετασχηματισμού και Δεξιοτήτων της Cisco **Νίκος Λαμπρογεώργος**. Έδωσε έμφαση στην ανάγκη χάραξης μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής όσον αφορά την ανάπτυξη των δεξιοτήτων εκείνων –και ειδικά των ψηφιακών– που θα συνδέσουν την εκπαίδευση με την επιχειρηματικότητα. Σημείωσε ότι χρειαζόμαστε μια εντελώς διαφορετική λογική, που θα υπερβαίνει το στενό πλαίσιο των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Το στοίχημα όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό είναι η υιοθέτηση μιας νέας εργασιακής κουλτούρας στην οποία θα ενσωματώνονται οι τεχνολογίες, επεσήμανε. Ο κ. Λαμπρογεώργος υπογράμμισε ότι οι ψηφιακές δεξιότητες δεν αφορούν μόνο τη χρήση των τεχνολογιών, αλλά εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο και συνδυάζονται με πολλές «ήπιες» δεξιότητες, όπως είναι η συνεργασία, η ομαδικότητα και η ενσυναίσθηση. Έδωσε παραδείγματα προγραμμάτων upskilling από τον τομέα του, ενώ ανέφερε ότι, σύμφωνα με σχετική μελέτη, στην Ελλάδα υπάρχει έλλειψη 7.000 ειδικών πληροφορικής ετησίως.

Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Ευρωβουλευτής

Η Ευρώπη μπορεί να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που αναδύονται με την ταχεία στροφή προς την κλιματική ουδετερότητα και τον ψηφιακό μετασχηματισμό μόνο εάν καταφέρει να ενισχύσει τους ανθρώπους με τις κατάλληλες δεξιότητες, τόνισε ο Ευρωβουλευτής **Στέλιος Κυμπουρόπουλος**. Μιλώντας για το μέγεθος της προσπάθειας που γίνεται, σημείωσε ότι οι επενδύσεις ευρείας κλίμακας στην αναβάθμιση δεξιοτήτων, σύμφωνα με το World Economic Forum, μπορούν να ενισχύσουν το ΑΕΠ κατά \$6,5 τρις έως το 2030, δημιουργώντας 5,3 εκατ. νέες θέσεις εργασίας έως το 2030. Σε επίπεδο ΕΕ η επιτυχία, είπε, εξαρτάται από την έμφαση που θα δοθεί στις εγκάρσιες δεξιότητες και στις δεξιότητες ζωής, ενώ έκανε ειδική μνεία στην συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με τη Eurostat, μόνο τα μισά από τα 42,8 εκατ. άτομα με αναπηρία σε ηλικία εργασίας στην ΕΕ απασχολούνται. Όπως ανέφερε ο κ. Κυμπουρόπουλος, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για καταπολέμηση των στερεοτύπων, διευκόλυνση της παραμονής των ατόμων με αναπηρία στην εργασία, εξασφάλιση προγραμμάτων επαγγελματικής αποκατάστασης σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος, γεφύρωση του χάσματος ψηφιακών δεξιοτήτων, διευκόλυνση της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία σε προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανεκπαίδευσης και βελτίωση της πρόσβασης σε προγράμματα κατάρτισης για όσους παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης σε άτομα με αναπηρία.

John Edwards, γενικός γραμματέας, EURASHE (Ευρωπαϊκή Ένωση Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης)

Σε τρία κομβικά σημεία στάθηκε ο γενικός γραμματέας της EURASHE (Ευρωπαϊκή Ένωση Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης) **John Edwards**, μιλώντας για την ενίσχυση των ικανοτήτων μάθησης και των δεξιοτήτων ζωής: 1) την εστίαση σε βασικές ικανότητες που βοηθούν στην προσαρμογή στην ταχεία τεχνολογική αλλαγή και την αβεβαιότητα, 2) την αλλαγή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να ανταποκρίνονται στη ζήτηση για νέες δεξιότητες και 3) τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως κόμβων γνώσης.

Ο κ. Edwards αναφέρθηκε ειδικότερα στην τεχνητή νοημοσύνη, που θα πρέπει να υποστηρίζει αλλά όχι να κυριαρχεί στην εκπαίδευση, καθώς και στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μετά την κορύφωση της λεγόμενης μαζικοποίησης, που άρχισε το 1990. Όπως σημείωσε, το ποσοστό των Ευρωπαίων με τίτλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει αυξηθεί, από περίπου 20% το 2000 σε πάνω από 40% σήμερα. Υπήρχε τεράστια πίεση για αύξηση του αριθμού των φοιτητών, αλλά μικρότερη ανησυχία για την απασχολησιμότητα, σημείωσε. Πλέον, σύμφωνα με τον κ. Edwards, δίνεται έμφαση στη διασφάλιση της ποιότητας, στην ευελιξία και σε πιο εξατομικευμένα προγράμματα που καλύπτουν μεμονωμένες ανάγκες. Αυτές είναι και οι τάσεις πίσω από τις Συστάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης. Για την εφαρμογή τους, ειδικά στην Ελλάδα, παρέχει στήριξη το Πρόγραμμα Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, πρόσθεσε.

Στέφανος Αγιάσογλου, Διευθύνων Σύμβουλος, Ο.ΣΥ

Σε πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων στον τομέα των οδικών συγκοινωνιών εν μέσω ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων αναφέρθηκε ο διευθύνων σύμβουλος του Ο.ΣΥ **Στέφανος Αγιάσογλου**, που εστίασε στις πρακτικές της εταιρείας για συνεχή εκπαίδευση και εξέλιξη του προσωπικού. Μίλησε για τις παρεμβάσεις σε επίπεδο ανανέωσης του στόλου, με τους σχετικούς διαγωνισμούς να είναι στην τελική ευθεία και έδωσε έμφαση στις νέες τεχνολογίες που αξιοποιούνται, ηλεκτροκίνηση, χρήση φυσικού αερίου αλλά και υδρογόνου σε επόμενο χρόνο. Ο κ. Αγιάσογλου αναφέρθηκε ειδικότερα στην αξιοποίηση της διαδικτυακής πλατφόρμας εκπαίδευσης "OsyAcademy" για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών εικονικής πραγματικότητας (VR) για την εκπαίδευση του προσωπικού κίνησης. Όπως πρόσθεσε, οι εξελίξεις στον τομέα των συγκοινωνιών ενσωματώνονται στην εκπαίδευση με στόχο την ανταγωνιστικότητα του οργανισμού και την εναρμόνιση του ανθρώπινου δυναμικού με τις συνθήκες στην αγορά.

Κώστας Αξαρλόγλου, Πρύτανης & Καθηγητής Διεθνών Επιχειρήσεων και Στρατηγικής, Alba Graduate Business School, The American College of Greece

Τις τάσεις στην τεχνολογία, τις προκλήσεις αλλά κι ένα όραμα για το μέλλον παρουσίασε ο πρύτανης & καθηγητής Διεθνών Επιχειρήσεων και Στρατηγικής του Alba Graduate Business School, The American College of Greece **Κώστας Αξαρλόγλου**, μιλώντας μεταξύ άλλων για οικοσυστήματα εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, αναφέρθηκε στο διαδίκτυο, το οποίο έδωσε τη δυνατότητα ορατότητας στην πληροφορία γρήγορα, με την Google να προσφέρει στους χρήστες την ευελιξία να αναζητήσουν δεδομένα με εύκολο τρόπο, ενώ ακολούθησε πρόσφατα το ChatGPT, η πλατφόρμα που δίνει απαντήσεις στους χρήστες αξιοποιώντας δεδομένα από το internet. Η πλατφόρμα απέκτησε 100.000 χρήστες σε μόλις δύο μήνες, κάτι πρωτοποριακό, αφού δεν έχει καταγραφεί ποτέ στο παρελθόν αντίστοιχο σκορ, σύμφωνα με τον κ. Αξαρλόγλου. Πρόσθεσε ωστόσο ότι στο περιβάλλον υπάρχει και η ανατροπή που σχετίζεται με τη γεωπολιτική, την υγεία και άλλους τομείς. Απρόβλεπτες εξελίξεις απαρχαιώνουν ορισμένες δεξιότητες αν και διατηρούν κάποιες άλλες, ανέφερε. Αυτό έχει επιβεβαιωθεί από γεγονότα στο παρελθόν, με τη διαφορά ότι παλαιότερα υπήρχε ο χρόνος προσαρμογής. Έτσι, ο κ. Αξαρλόγλου σημείωσε και την αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις νέες ανάγκες λόγω της ταχύτητας των εξελίξεων στην τεχνολογία. Το μοντέλο των πανεπιστημίων που παρουσίαζαν προγράμματα σπουδών, εκπαίδευαν τους φοιτητές και τους έδιναν ένα πτυχίο έχει ξεπεραστεί, σύμφωνα με τον πρύτανη, ο οποίος σημείωσε ότι η πρόκληση είναι η προσέγγιση των νέων δεδομένων από διαφορετική οπτική.

Το όραμα είναι η ανάπτυξη οικοσυστημάτων μάθησης με τη συμμετοχή ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, εταιρειών, τοπικής αυτοδιοίκησης, οργανισμών και εκπαιδευόμενων. Κλείνοντας, ο κ. Αξαρλόγλου σημείωσε την αξία της διά βίου μάθησης, καθώς στο μέλλον θα είμαστε όλοι αιώνιοι φοιτητές, όπως ανέφερε χαρακτηριστικά.

Lajla Brandt Jakhelln, Πρέσβειρα της Νορβηγίας στην Ελλάδα

Στην εξασφάλιση ισότητας ευκαιριών εστίασε, μεταξύ άλλων, η πρέσβειρα της Νορβηγίας στην Ελλάδα **Lajla Brandt Jakhelln**. Τόνισε ότι αυτό δεν μπορεί να το κάνει μια κυβέρνηση μόνη της, αλλά είναι απαραίτητη η συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών καθώς και η διεθνής συνεργασία. Έδωσε παραδείγματα για το πώς η Νορβηγία επενδύει στην εκπαίδευση, τις νέες δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση. Η κ. Brandt Jakhelln εξήρε τη σημασία της συναίνεσης πάνω στους στόχους του εκπαιδευτικού συστήματος καθώς και τη σημασία της τριμερούς συνεργασίας εργοδοτών, εργαζομένων και κυβέρνησης. Αναφέρθηκε επίσης σε project που υλοποιούνται στην Ελλάδα με την υποστήριξη της Νορβηγίας. Η «γαλάζια» οικονομία και η ναυτιλία είναι τομείς κοινού ενδιαφέροντος για τις δύο χώρες, σημείωσε.

Wolfgang Fengler, ανώτερος οικονομολόγος, Παγκόσμια Τράπεζα, incoming CEO, World Data Lab

Υπάρχουν πολλές δουλειές στον κόσμο και επίσης υπάρχουν πολλοί άνθρωποι, τόνισε ο ανώτερος οικονομολόγος της Παγκόσμιας Τράπεζας και incoming CEO του World Data Lab **Wolfgang Fengler**, επισημαίνοντας ωστόσο ότι χρειαζόμαστε ανθρώπους με διαφορετικές δεξιότητες και επίσης ότι οι άνθρωποι δεν κατοικούν αναγκαστικά εκεί όπου βρίσκονται οι δουλειές. Η Ασία θα διαθέτει το μεγαλύτερο μέρος του παγκόσμιου καταναλωτικού κοινού, πρόσθεσε, ενώ η Ευρώπη θα γίνεται όλο και περισσότερο μια αγορά ηλικιωμένων, ωστόσο όλο και πιο εύπορων. Η Ευρώπη θα συνεχίσει να επεκτείνεται οικονομικά, αλλά σε μικρότερο βαθμό από τον υπόλοιπο κόσμο, επεσήμανε ο κ. Fengler. Στο παραπάνω πλαίσιο, τόνισε ότι πρέπει να βρούμε δουλειές όχι μόνο για τους νέους αλλά και για τους ηλικιωμένους που διώχνονται από την αγορά εργασίας, καθώς επίσης θα πρέπει να μειωθεί η τιμή του ίντερνετ, κάτι που είναι απαραίτητο για να το χρησιμοποιούν περισσότερο οι άνθρωποι και να βγουν περισσότερα ταλέντα. Τέλος, αναφέρθηκε στην ανάγκη να προσελκυστούν ταλέντα από τρίτες χώρες.

Αναλυτικό πρόγραμμα του συνεδρίου: www.hazliseconomist.com

In partnership with: **DYPA - Public Employment Service**

Gold sponsors: **PPC, SOL Crowe Advisory**

Bronze sponsor: **O.SY.**

Contributors: **Hanikian Law Firm, Vikos, HT&P (Hadjiprodromou-Triantaphillou & Partners)**

Official PR Agency: **Citrine**, Academic partner: **Alba Graduate Business School - The American College of Greece**

Telecommunications provider: **NOVA**, Media partner: **Athens-Macedonian News Agency**

Online communication sponsor: **Powergame.gr**, Logistics supplier: **DHL**

IT sponsor: **Pobuca**, Communication sponsors: **Apogevmatini, Apogevmatini Sunday Edition**

Communication supporter: **Parapolitika.gr**, Supporters: **Gloa, Artecniko, FCA Hygiene, CAFFÈ L'ANTICO**